

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Norske banker og kredittforetak

Likviditet og soliditet

per 30.09.2020

DATO:

16.12.2020

Innhold

1 HOVEDINNTRYKK.....	3
2 LIKVIDITETSRISIKO.....	4
2.1 Situasjonen i penge- og kapitalmarkedene	4
2.2 Likviditetsreserven (LCR)	5
2.3 Stabil finansiering (NSFR).....	6
3 SOLIDITET	8
3.1 Kapitaldekning.....	8
3.2 Uvektet kjernekapitalandel/ren kjernekapitalandel.....	10

1 Hovedinntrykk

Likviditetsreserven (LCR) for bankene samlet sett var 153 prosent ved utgangen av tredje kvartal 2020. Alle banker og kredittforetak oppfylte minstekravene til LCR, både samlet, i norske kroner og i andre signifikante valutaer.

Andelen stabil finansiering (NSFR) for bankene samlet sett var 120 prosent ved utgangen av tredje kvartal. Alle bankene hadde en NSFR på over 100 prosent.

Ved utgangen av tredje kvartal 2020 var bankenes samlede rene kjernekapitaldekning 17,8 prosent, opp 1,6 prosentpoeng fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes i hovedsak endringer i regelverket som følge av innlemmelsen av EUs kapitalkravsregelverk (CRR/CRD IV) i EØS-avtalen fra 31. desember 2019. Siden utgangen av andre kvartal 2020 har ren kjernekapitaldekning økt med 0,2 prosentpoeng. Uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio) var 7,4 prosent, som er 0,2 prosentpoeng lavere enn samme tidspunkt i fjor. Uvektet ren kjernekapitalandel (ren kjernekapital i forhold til forvaltningskapital) var 7,7 prosent, ned 0,2 prosentpoeng siste år.

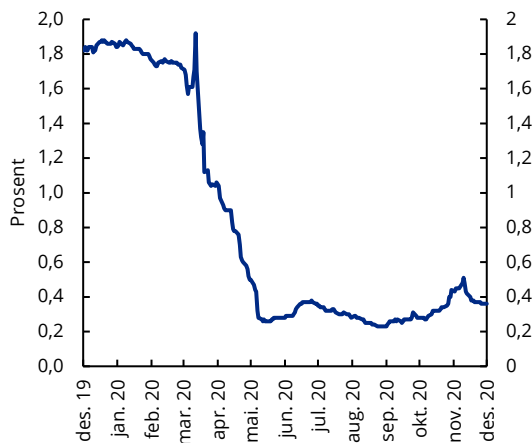
Alle banker og kredittforetak oppfylte det samlede kapitalkravet ved utgangen av tredje kvartal 2020.

2 Likviditetsrisiko

2.1 Situasjonen i penge- og kapitalmarkedene

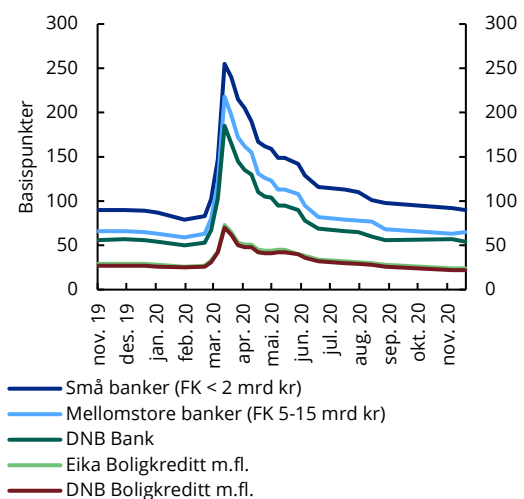
- Forstyrrelser i finansmarkedene som følge av utbruddet av COVID-19-viruset begrenset norske bankers tilgang til finansiering i begynnelsen av andre kvartal. Kraftige tiltak i finans- og pengepolitikken i mange land bidro til å stabilisere situasjonen, og i tredje kvartal hadde norske banker god tilgang på finansiering.
- I løpet av tredje kvartal økte antall nye smittetilfeller igjen i flere land, med påfølgende usikkerhet i finansmarkedene. Nyheter om lovende vaksiner har i fjerde kvartal bidratt til mer optimistiske fremtidsutsikter.
- Pengemarkedsrenten, målt ved 3 måneders NIBOR, var på lave nivåer gjennom de to første månedene av tredje kvartal. Fra september til 10. november økte pengemarkedsrenten til det høyeste nivået siden styringsrenten ble kuttet til 0 i starten av mai. Siden den gang har pengemarkedsrenten falt noe tilbake igjen, se figur 2.1.
- Risikopåslagene på obligasjonsfinansiering økte i midten av mars til nivåer som ikke har vært sett siden finanskrisen høsten 2008, men avtok deretter forholdsvis raskt, se figur 2.2. Ved begynnelsen av november var risikopåslagene på OMF lavere enn før virusutbruddet. For seniorobligasjoner var risikopåslagene noe høyere enn før økningen i mars, men også for seniorobligasjoner er differansen fra nivåene i mars noe mindre enn tidligere.

Figur 2.1 Pengemarkedsrente (3 mnd. NIBOR)

Kilde: Thomson Reuters

Figur 2.2 Risikopåslag for seniorobligasjoner og OMF, 5 år mot 3 mnd. NIBOR

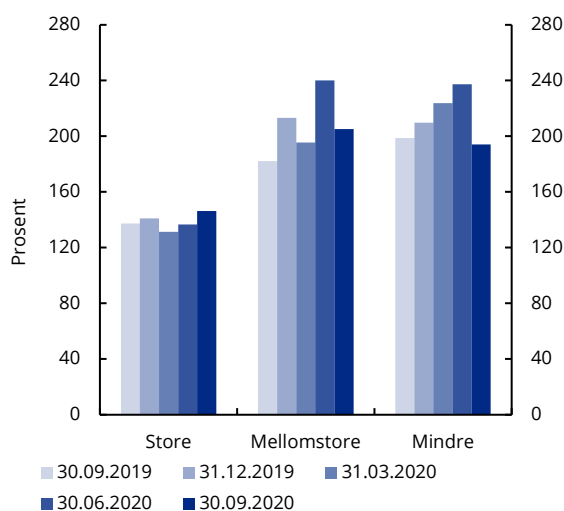
Kilde: DNB Markets

2.2 Likviditetsreserven (LCR)

Total-LCR

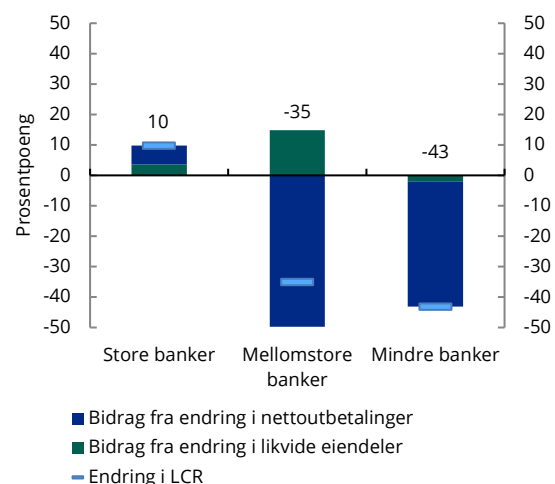
- Ved utgangen av tredje kvartal 2020 rapporterte alle bankene og kredittforetakene total-LCR over 100 prosent.
- Samlet sett for bankene var total-LCR 153 prosent ved utgangen av tredje kvartal, 7 prosentpoeng høyere enn ved utgangen av andre kvartal.
- Total-LCR ble redusert for de mindre og mellomstore bankene i tredje kvartal 2020, men økte med 9 prosentpoeng for gruppen av store banker, se figur 2.3. For de mindre og mellomstore bankene skyldes reduksjonen i hovedsak en økning i nettoutbetalinger, se figur 2.4. For gruppen av store banker skyldes økningen i LCR både en nedgang i nettoutbetalinger og en økning i likvide eiendeler.
- Total-LCR for bankene samlet sett har vært på et høyt nivå den seneste tiden. Gjennomsnittet av månedlig total-LCR for bankene de siste 12 månedene var på sitt høyeste nivå noensinne ved månedsslutt september. Nivåene ved månedsslutt juli, august og september 2020 var blant de fem høyeste nivåene som er registrert siden innføring av rapporteringen.

Figur 2.3: Total-LCR, vektet gj.snitt

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.4: Endring i total-LCR i siste kvartal, dekomponert

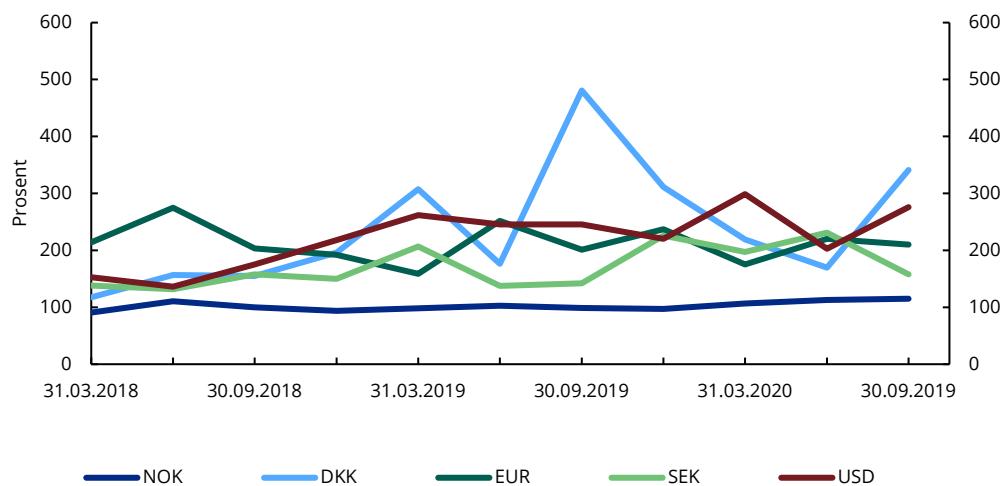

Kilde: Finanstilsynet

LCR i norske kroner og andre signifikante valutaer

- Alle foretak som er omfattet av krav til LCR i NOK og andre signifikante valutaer, oppfylte kravene ved utgangen av tredje kvartal 2020.
- LCR i NOK var 115 prosent for bankene samlet sett, en økning på 2 prosentpoeng fra andre kvartal 2020, se figur 2.5. Over tid har LCR i NOK ligget på et lavere og mer stabilt nivå enn LCR i signifikante valutaer.

Figur 2.5: LCR i signifikante valutaer, alle banker, vektet gj.snitt

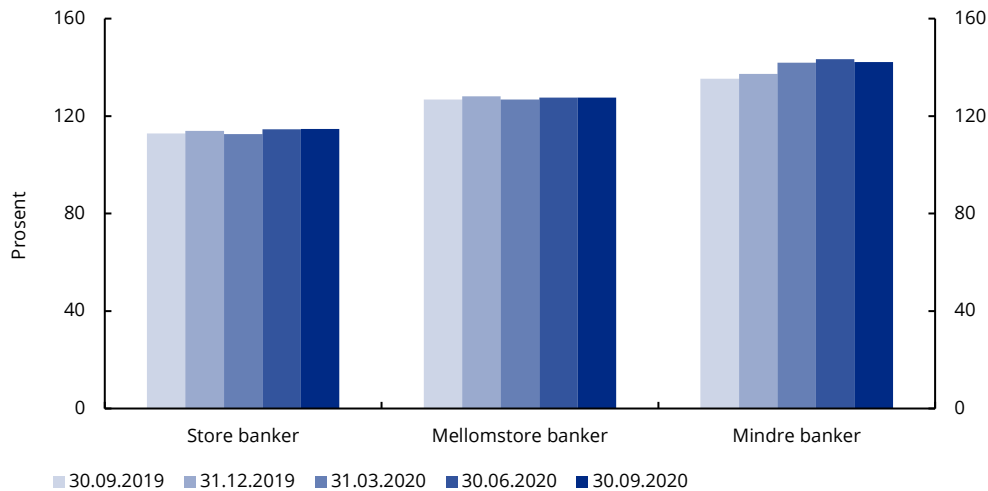
Kilde: Finanstilsynet

2.3 Stabil finansiering (NSFR)

Total-NSFR

- Andelen stabil finansiering (NSFR) for bankene samlet er lite endret de siste kvartalene, og var 120 prosent ved utgangen av tredje kvartal 2020.
- I endringene av CRR / CRD IV (CRR 2/ CRD V) som ble vedtatt av Europaparlamentet og Rådet i mai 2019 inngår et bindende minstekrav for NSFR på 100 prosent. Minstekravet trer i kraft i EU 28. juni 2021. Det norske regelverket er under utarbeiding.
- Sammenlignet med andre kvartal 2020 er NSFR redusert med ett prosentpoeng for mindre banker, men uendret for gruppen av mellomstore og store banker, se figur 2.6.
- Ved utgangen av tredje kvartal 2020 hadde alle bankene en NSFR over 100 prosent.

Figur 2.6: Total NSFR, vektet gj.snitt

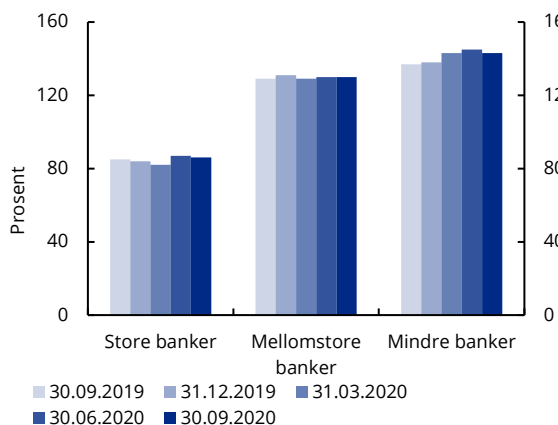

Kilde: Finanstilsynet

NSFR i norske kroner og andre signifikante valutaer

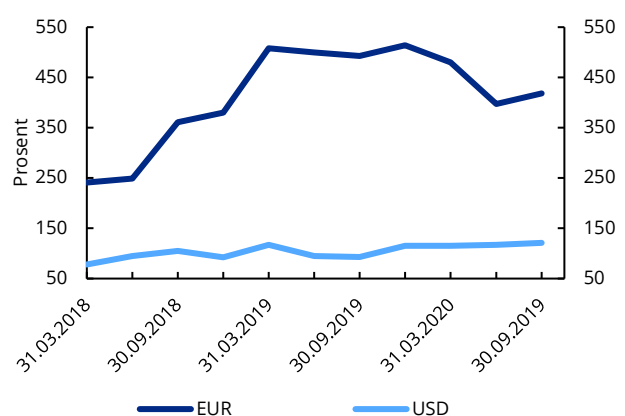
- Ved utgangen av tredje kvartal 2020 var NSFR i norske kroner 102 prosent for bankene samlet sett.
- Ved utgangen av tredje kvartal har 13 banker euro som signifikant valuta. Det vektete gjennomsnittet av NSFR i euro for disse bankene samlet var 418 prosent ved utgangen av tredje kvartal 2020, se figur 2.8. Dette er en økning på 21 prosentpoeng fra andre kvartal 2020, men en reduksjon på 75 prosentpoeng fra tredje kvartal 2019.

Figur 2.7: NSFR i NOK, vektet gj.snitt

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.8: NSFR i EUR og USD, alle banker, vektet gj.snitt

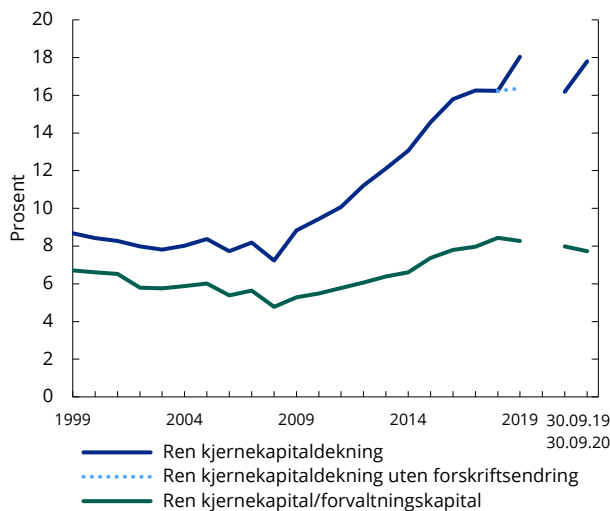
Kilde: Finanstilsynet

3 Soliditet

3.1 Kapitaldekning

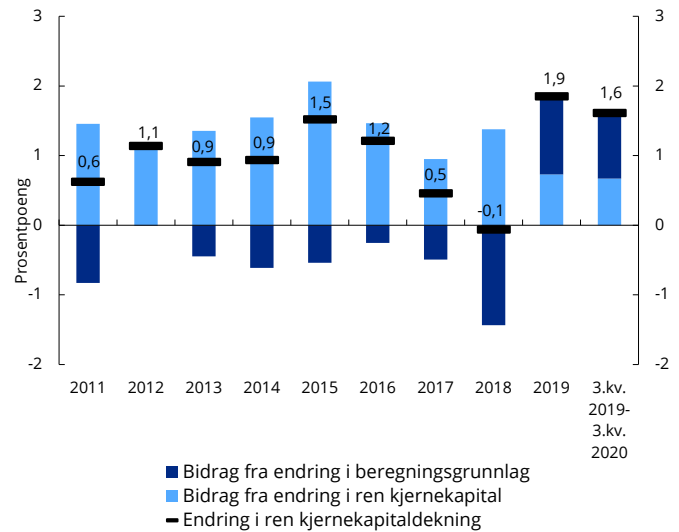
- Alle banker og kredittforetak oppfylte det samlede kapitalkravet ved utgangen av tredje kvartal 2020. Etter reduksjonen i motsyklisk buffer, er det samlede kapitalkravet eksklusive pilar 2-krav på 11 prosent for ikke systemviktige banker og 13 prosent for DNB.
- Bankenes samlede rene kjernekapitaldekning, beregnet som vektet gjennomsnitt, var 17,8 prosent ved utgangen av tredje kvartal 2020, se figur 3.1. Dette er en økning på 1,6 prosentpoeng sammenlignet med samme tidspunkt i fjor.
- Siden utgangen av andre kvartal 2020 har ren kjernekapitaldekning samlet sett økt med 0,2 prosentpoeng. Den samlede utviklingen skyldes hovedsakelig at samlet beregningsgrunnlag ble redusert.
- Økningen i ren kjernekapitaldekning sammenlignet med samme tidspunkt i fjor skyldes hovedsakelig endringer av norske kapitalkrav som følge av at EUs kapitalkravsregelverk (CRR/CRD IV) ble innlemmet i EØS-avtalen. Regelverket ble satt i kraft med virkning fra 31. desember 2019, og medførte at Basel I-gulvet ble opphevet og bankenes kapitalkrav for utlån til små og mellomstore bedrifter ble redusert ("SMB-rabatten"). Regelverksendringene har resultert i en betydelig reduksjon i bankenes risikovektede beregningsgrunnlag, se figur 3.2. Samlet beregningsgrunnlag utgjorde 43 prosent av samlet forvaltningskapital ved utgangen av tredje kvartal 2020, se figur 3.3.
- Samtlige banker hadde god margin til kapitalkravet (inkludert Pilar 2-krav) ved utgangen av tredje kvartal 2020, se figur 3.4. To banker hadde en margin på henholdsvis 1,6 og 1,8 prosentpoeng, mens de resterende bankene hadde minst 2,1 prosentpoeng til kravet. Som vektet gjennomsnitt var avstanden til kapitalkravet på 4,2 prosentpoeng ved utgangen av tredje kvartal. Medianavstanden til kapitalkravet var 5,8 prosentpoeng, ned fra 6,1 prosentpoeng i andre kvartal.

Figur 3.1 Ren kjernekapitaldekning og uvektet ren kjernekapitalandel i norske banker/bankkonsern

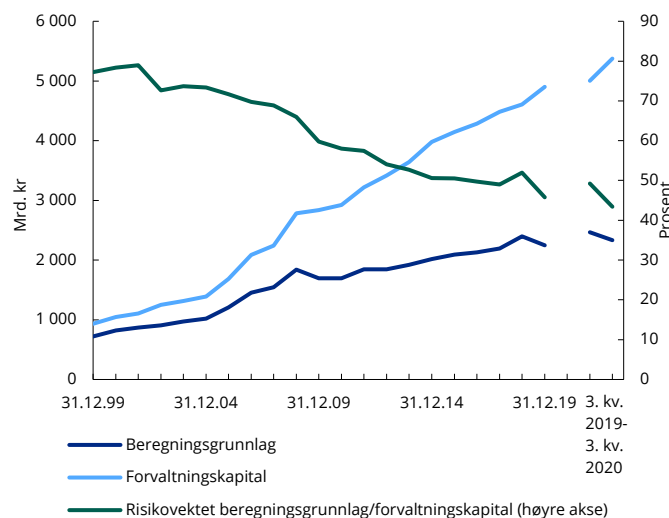
Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.2 Endringer i ren kjernekapitaldekning i samtlige banker/bankkonsern (dekomponert)

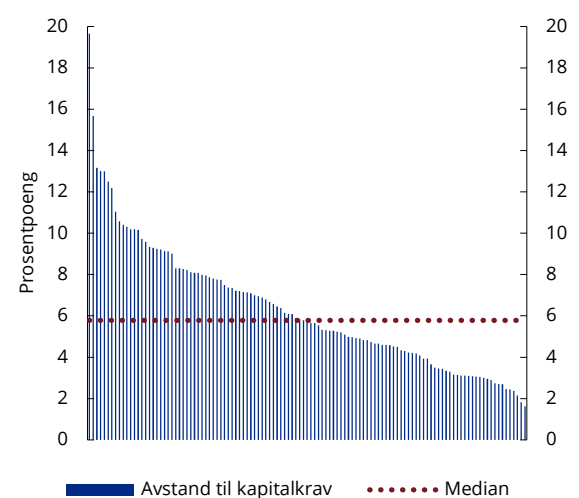
Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.3 Risikovektet beregningsgrunnlag og forvaltningskapital i norske banker/bankkonsern

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.4 Bankenes margin til kapitalkravet, 30.09.2020

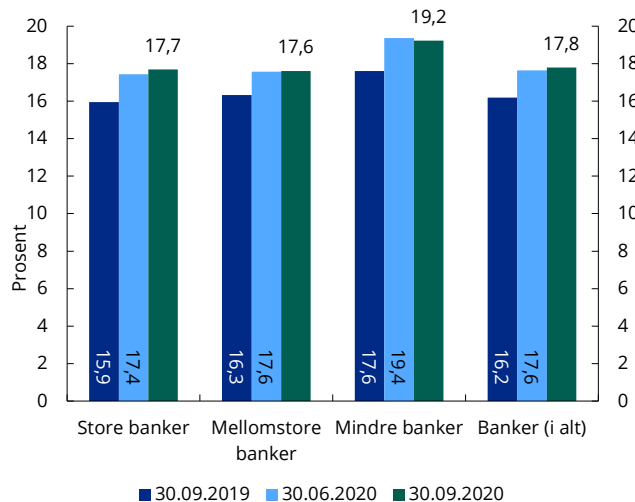
Noter: Kapitalkrav er inklusiv Pilar 2-krav. To ekstremverdier er utelatt fra figuren. Kilde: Finanstilsynet

- For gruppene av store og mellomstore banker var økningen i ren kjernekapitaldekning fra samme periode året før på henholdsvis 1,7 og 1,3 prosentpoeng, se figur 3.5. Mindre banker hadde en økning på rundt 1,6 prosentpoeng. Regelverksendringene medførte isolert sett en økning i ren kjernekapitaldekning på omtrent 2,0 prosentpoeng for gruppen av store banker, og 0,7 prosentpoeng for både mindre og mellomstore banker. Ren kjernekapitaldekning økte i fire av de syv store bankene fra utgangen av andre til utgangen av tredje kvartal 2020, se figur 3.6.

Likviditet og soliditet

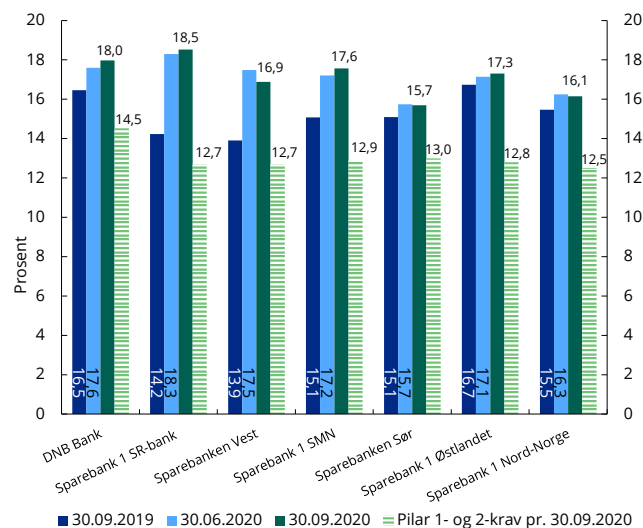
- Kredittforetakenes¹ samlede rene kjernekapitaldekning var på 22,0 prosent, opp 4,5 prosentpoeng fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes primært bortfall av Basel I-gulvet. Sammenlignet med utgangen av andre kvartal 2020 ble ren kjernekapitaldekning redusert med 0,3 prosentpoeng.
- Kommunalbanken, som er definert som et systemviktig foretak, hadde en ren kjernekapitaldekning på 18,3 prosent ved utgangen av tredje kvartal 2020. Dette er 0,8 prosentpoeng høyere enn på samme tidspunkt i fjor og en økning på 0,3 prosentpoeng fra forrige kvartal.

Figur 3.5 Ren kjernekapitaldekning i norske banker/bankkonsern

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.6 Ren kjernekapitaldekning i de syv store bankene (konsolidert)

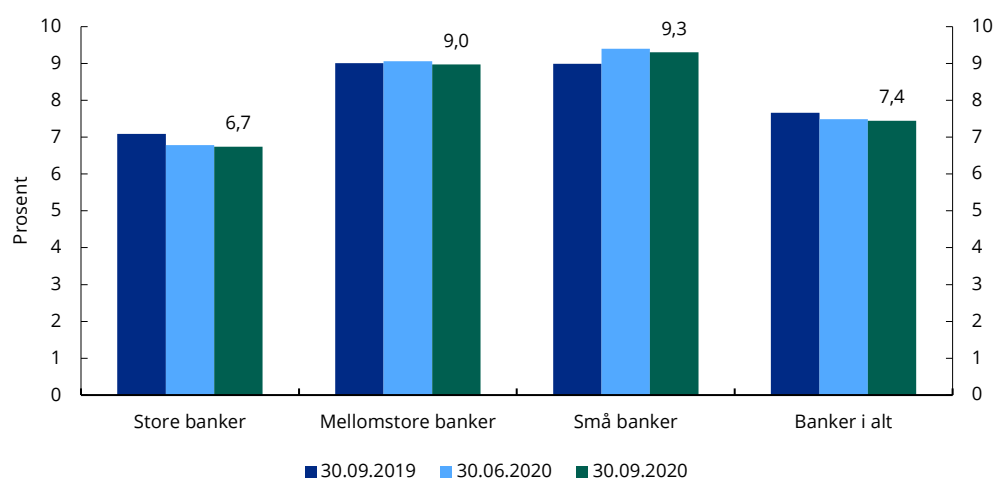
Kilde: Finanstilsynet

3.2 Uvektet kjernekapitalandel/ren kjernekapitalandel

- Uvektet kjernekapitalandel samlet for norske banker var på 7,4 prosent ved utgangen av tredje kvartal 2020, marginalt ned fra utgangen av forrige kvartal og ned 0,2 prosentpoeng fra samme tidspunkt i fjor, se figur 3.7.
- Alle banker og kredittforetak oppfylte kravet til uvektet kjernekapitalandel.
- Uvektet ren kjernekapitalandel (ren kjernekapital i forhold til forvaltningskapital) var på 7,7 prosent for bankene samlet ved utgangen av tredje kvartal 2020, ned 0,2 prosentpoeng fra samme tidspunkt i fjor.
- Kredittforetakenes uvektede rene kjernekapitalandel var på 5,3 prosent, som er en reduksjon på 0,5 prosentpoeng sammenlignet med tredje kvartal 2019.

¹ Samtlige kredittforetak på solonivå.

Figur 3.7 Uvektet kjernekapitalandel i norske banker/bankkonsern

Kilde: Finanstilsynet